

alene for de elskværdige Ord, han udtalte overfor Handelsministeren, men netop og saa for hans Udtalelse om Andelsforeninger med fuld solidarisk Forpligtelse. Det er netop et Hovedpunkt for mig, at Andelsforeningerne for at være fri for Bogføringspligt absolut bør have solidarisk Hæftelse.

Overfor de forskellige mindre Spørgsmaal kan jeg i og for sig slutte mig fuldstændig til den ærede Ordfører (Birch). Selvfølgelig bør Loven, naar den skal føres ud i Livet, virke saa lempelig som vel muligt overfor Befolkningen. Det er ikke Meningen at lægge unødvendige Byrder paa nogen, og hvor man kan lempe sig frem, skal man naturligvis gøre det. Men først og fremmest vil jeg fremhæve dette, at man absolut vil undgaa det, der betegnes med Ordet „Posekigeri“. Det er ikke Meningen, at en Politibetjent skal gaa rundt i de forskellige Forretninger og sige: Fører du Bøger? Maa jeg se dine Bøger? og lign. Kun ved de Lejligheder, hvor Myndighederne ellers faa Anledning til at gribe ind, vil Spørgsmaalet blive rejst.

Hvad endelig Ændringsforslag Nr. 13 til § 10 angaar, kan jeg fuldt ud slutte mig til det. Overfor det ærede Medlem fra Færøerne (Efferisøe) kan jeg erklære, at der ogsaa fremtidig ved enhver Lejlighed vil blive taget fornødent Hensyn til det Spørgsmaal, som her er rejst.

Ordføreren (Birch): Jeg vil i min Besvarelse af de Bemærkninger, der ere rettede til mig, først vende mig til det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen), der synes at leve i den Tro, at jeg har hentydet til ham, da jeg udtalte min Glæde over, at varme Venner af Andels-sagen havde sluttet sig til Flertallets Forslag. Dette er langt fra Tilfældet. Det forekommer mig, at det ærede Medlems Udtalelser til mig i en privat Samtale, vi havde, vare af en saadan Karakter, at de aldrig kunde bibringe mig den Forestilling, at han gik med til Flertallets Forslag. Jeg har tænkt paa helt andre Medlemmer, og da det ærede Medlem fra Herning (Rasmus Nielsen) har talt i Dag om Spørgsmaalet, tager jeg ikke i Betænkning at sige, at vi have talt sammen, og jeg retter, ligesom det ærede Medlem fra Nykøbing paa Falster (Philipsen), en varm Tak til det ærede Medlem fra Herning for den Opfattelse af Forholdet mellem solidarisk Ansvar og begrænset Ansvar, som han her har fremsat.

Det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) sammenstillede Soliditeten og Bogføringspligten og mente, at de vare ganske uafhængige af hinanden. Det ere de selvfølgelig. Men der er det at bemærke, at naar en Debitor har ført Bøger, er Kreditor i Stand til bagefter at se, hvorfor Forholdene ere blevne, som de ere, og man er i Stand til at faa de Penge, Debitor har til gode, hos andre, hvad man ikke er i Stand til, naar Bogføring mangler. Overhovedet ser det ærede Medlem ligesom forskellige af hans Meningsfæller for ensidigt paa Sagen. De tænke paa de gode, sunde Andelsforetagender, som først fremkom og endnu eksistere, og som aldrig have paaført andre Tab. Men se paa de Andelsforetagender, om hvilke det ærede Medlem fra Nykøbing paa Falster har talt. Se paa den Mængde Andelsforetagender, der ere komne frem i de senere Aar, og paa dem, der ere under Tilblivelse, og hvis Driftskapital kommer til at dreje sig om Hundreder af Tusinder, medens Andelshaverne i Virkeligheden kun hæfte for en ganske ringe Del af Kapitalen. Naar det drejer sig om Handelsforetagender eller om rene Fabrikationsforetagender, ligger det i Sagens Natur, at der kan opstaa Tab, hvis Medlemmerne kun have begrænset Ansvar, og at Trediemand ikke er nær saa sikker, som naar Medlemmerne have det fulde solidariske Ansvar. Det er den store Forskel.

Jeg vender mig derefter til det ærede Medlem fra Nørresundby (S. Frederiksen), idet jeg beklager, at han ikke sagde et lille Ord, som jeg vilde ønske han havde sagt, det nemlig, at vi ikke staa hinanden saa fjern, som det ved en overfladisk Iagttagelse kunde se ud. Jeg er ganske sikker paa, at det ærede Medlem vil være den allerførste til at anerkende den Imødekommen, der er bleven vist af de Udvalgsmedlemmer, der oprindeligt stod paa et lignende Standpunkt som det, det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) staaer paa. Forholdet er i Virkeligheden det, at de Mænd indenfor Udvalget, der oprindeligt indtog denne Stilling, alle med Undtagelse af de ærede Medlemmer for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) og 4de Valgkreds (Schovelin) have vist stor Resignation og Imødekommen, medens det ærede Medlem fra Nørresundby endnu staaer fast. Det ærede Medlem fra Nørresundby talte om Andelsudvalgets Henvendelse og beklagede, at der ikke var vist denne Imødekommen,